

Plan

Styrdokument

ÅTGÄRDSPLAN FÖR TRYGGHETSFRÄMJANDE OCH BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE 2025-2026

Antaget av: Kommunfullmäktige

Datum: 2025-02-27

Gäller från och med: 2025-02-27

Ansvar uppföljning/uppdatering: Utvecklingschef

Gäller till och med: 2026

ULRICEHAMNS
KOMMUN

Våra styrdokument

[Normerande]

Vision - Överordnad, anger riktning för övriga dokument

Policy - Vår hållning, övergripande

Riktlinjer - Rekommenderade sätt att agera

Regler - Absoluta gränser och ska-krav

[Aktiverande]

Strategi - Avgörande vägval och strategiområden

Program - Avgörande vägval och programområden

Plan - Uppdrag, tidsram och ansvar

Innehåll

1	Bakgrund.....	4
2	Syfte.....	4
3	Berörda delar inom kommunkoncernen.....	5
4	Ansvarig funktion och arbetsgrupp.....	5
5	Fokusområden.....	5
6	Uppdrag.....	5
7	Fokusområde 1 - Delaktighet och förtroende i Ulricehamn kommun.....	6
8	Fokusområde 2 – Mötesplatser och utemiljöer ska vara trygga och säkra	6
9	Fokusområde 3 – Bekämpa förekomst av narkotika	7
10	Fokusområde 4 – Barn och unga ska vara trygga i skolan.....	8
11	Fokusområde 5 – Bekämpa förekomst av våld i Ulricehamns kommun.	8
12	Fokusområde 6 – Samverkan	9
13	Sammanfattning.....	10

1 Bakgrund

Enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete är det obligatoriskt för alla kommuner att systematiskt arbeta för att minska brottsligheten och öka tryggheten. Lagen kräver att kommunerna kartlägger brottsligheten i sitt område och skapar en lägesbild som tydligt visar brottslighetens omfattning och konsekvenser. Baserat på denna lägesbild ska kommunen besluta om en åtgärdsplan för brottsförebyggande arbete och samordna insatserna genom en särskild samordningsfunktion. Vart annat år ska nytt beslut om åtgärdsplanen tas av kommunstyrelsen.

Nationella Brottsförebyggande rådet (Brå) har i uppdrag att följa upp hur lagen efterlevs och identifiera styrkor och svagheter i kommunernas arbete, vilket gör det möjligt att anpassa stödet på både nationell och regional nivå.

I Ulricehamns kommun fokuserar vi på att förebygga brott innan de inträffar och skapa en trygg miljö för våra invånare. Genom vårt arbete stärker vi den sociala hållbarheten genom att minska både brottslighet och otrygghet, vilket gör kommunen till en mer attraktiv plats att bo, arbeta och vistas i.

Det är viktigt att se fokusområdena som en övergripande strategisk inriktning och att dom ihop vägleder kommunens arbete för att öka tryggheten och minska brottsligheten.

2 Syfte

Åtgärdsplanen år 2025–2026 för Ulricehamns kommun syftar till att systematiskt förebygga brott och öka tryggheten genom samordnade insatser och en enad strategi. Den bygger på en kartläggning av brottsligheten och fokuserar på kunskapsbaserade åtgärder.

Planen syftar till att skapa gemensamt uppdrag för kommunen och berörda aktörer, vilket möjliggör ett effektivt brottsförebyggande arbete som regelbundet följs upp och anpassas.

3 Berörda delar inom kommunkoncernen

Åtgärdsplanen gäller både förvaltningen och de kommunala bolagen.

4 Ansvarig funktion och arbetsgrupp

Säkerhetssamordnaren har ansvaret för åtgärdsplanen, som utarbetas av arbetsgruppen "EST-områdesgrupp". Gruppen består av utvalda medarbetare från förvaltningens olika sektorer och bolag.

5 Fokusområden

Åtgärdsplanen identifierar prioriterade problembilder kopplade till otrygghet och brottslighet, vilket bygger på en gemensam lägesbild som tagits fram i samarbete med polisen, näringslivet, kommunens bostadsbolag och genom verksamhetsdata.

De utvalda fokusområdena syftar till att stärka samarbetet, minska brottsligheten, öka tryggheten och undvika dubbelarbete. De förbättrar även kommunikationen mellan alla inblandade.

- Delaktighet och förtroende i Ulricehamns kommun.
- Mötesplatser och utemiljöer i Ulricehamns kommun är trygga och säkra.
- Bekämpa förekomsten av narkotika.
- Barn och unga är trygga i och utanför skolan.
- Bekämpa förekomsten av våld i Ulricehamns kommun.
- Ulricehamns kommun har ett bra samarbete internt samt med ansvariga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle.

6 Uppdrag

Uppdragen i åtgärdsplanen har utformats för att skapa en gemensam strategisk inriktning för det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet. Till planen finns en separat aktivitetslista, vilken utgör inriktning för att konkretisera uppdragen inom respektive fokusområde. Aktiviteterna utgår från kommunens EST-arbete och kan också anpassas utifrån befintlig lägesbild om så bedöms av Lokala BRÅ.

7 Fokusområde 1 - Delaktighet och förtroende i Ulricehamn kommun

Invånarna i Ulricehamns kommun ska känna sig delaktiga och ha förtroende för varandra och samhället. Förtroende handlar om att lita på andra och sitt lokalsamhälle. Genom att delta i sociala nätverk och aktiviteter bygger vi ett starkt socialt kapital, vilket ökar tilliten.

Som kommun ansvarar vi för att alla har möjlighet att delta i samhället, enligt Barnkonventionen och mänskliga rättigheter. När invånarna känner sig delaktiga skapas en känsla av ansvar för andra och miljön, vilket kan minska brottslighet.

Uppdrag	Tidsram	Ansvar	Uppföljning
Arbeta för att invånarna ska känna sig tryggare och ha förtroende för varandra och samhället.	2025–2026	Lokala BRÅ	December 2026
Invånarna ska bli mer delaktiga och engagerade i samhällslivet.	2025–2026	Lokala BRÅ	December 2026

8 Fokusområde 2 - Mötesplatser och utemiljöer ska vara trygga och säkra

En väl utformad miljö är viktig för att skapa trygghet och säkerhet. Genom att planera och underhålla skötsel av våra offentliga platser noggrant, både inomhus och utomhus, kan vi öka livskvaliteten och uppmuntra till aktivitet och välmående. Vi integrerar trygghet och brottsförebyggande åtgärder i all vår planering, från stora översiktsplaner till detaljerade projekt men också genom det dagligt medvetna arbetet av mötesplatser och utemiljöer.

Genom att ständigt arbeta förebyggande kan vi minska segregation och skapa jämlika levnadsvillkor, vilket hjälper oss att främja trygghet och minska antal brott.

Geografiskt prioriterade fokusområden:

Nedan områden är prioriterade fokusområden som framkommit inom ramen för EST arbetet. Ulricehamns kommun ska också arbeta förebyggande för övriga platser i ett proaktivt syfte.

- Stureparken
- Busstationen Ulricehamns centrum
- Birgitt Sparres park
- Löpande identifierade skolmiljöer (enligt EST-lägesbild)

Uppdrag	Tidsram	Ansvar	Uppföljning
Minska brott i utomhusmiljöer och på skolområden som har identifierats som problematiska	2025–2026	Lokala BRÅ	Årligen i december
Minska invånarnas otrygghet i utemiljöer och på offentliga platser	2025–2026	Lokala BRÅ	Årligen i december

9 Fokusområde 3 - Bekämpa förekomst av narkotika

Narkotikabrott, enligt narkotikastrafflagen (1968:64), utgör en betydande del av brottsligheten i Sverige och är nationellt kopplat till organiserad brottslighet.

Det innebär i korthet att det är förbjudet att olovligen använda, inneha eller hantera narkotikaklassade ämnen. För att effektivt motverka problemen krävs ett nära samarbete mellan polis, kommun, näringsliv, skola och andra relevanta aktörer.

Ulricehamns kommuns uppdrag innebär att öka medvetenheten om narkotikans risker genom förebyggande åtgärder och kunskapshöjning. Vi arbetar för att minska narkotikarelaterade problem och öka tryggheten genom att stärka samarbetet mellan lokala aktörer.

Uppdrag	Tidsram	Ansvar	Uppföljning
Motverka förekomst av narkotika	2025–2026	Lokala BRÅ	Årligen i december

10 Fokusområde 4 - Barn och unga ska vara trygga i skolan

Att säkerställa att barn och unga är trygga i skolan är avgörande för att förebygga kriminalitet och främja god hälsa. Insatser som hjälper ungdomar i riskzonen att slutföra sin utbildning, bidrar kraftigt till att minska risken för att hamna i kriminalitet. En fullföljd utbildning öppnar dörrar till legitima jobb, vilket är en viktig skyddsfaktor mot brottslighet.

Enligt skollagen (2010:800) ska alla elever ha en trygg och stödjande skolmiljö. Läroplanen för grundskolan beskriver skolans två huvuduppgifter: ”att främja lärande och att förmedla grundläggande värden”. Detta innebär att skolan ska stimulera eleverna att utveckla kunskaper och värderingar samt förbereda dem för att delta i samhället.

Vid en granskning av den lokala lägesbilden framträder skolmiljön som en särskilt viktig plats för att identifiera och stötta ungdomar i riskzon. Skolan är en naturlig mötesplats där ungdomar vistas dagligen, vilket gör den till en central arena för förebyggande arbete.

Skolmiljön, både under och utanför skoltid, måste därför prioriteras som en viktig del av vår åtgärdsplan för att nå framgång.

Uppdrag	Tidsram	Ansvar	Uppföljning
Öka tryggheten i skolan bland unga	2025-2026	Lokala BRÅ	Årligen i december

11 Fokusområde 5 - Bekämpa förekomst av våld i Ulricehamns kommun

Våld innebär handlingar som skadar, smärtar, skrämmar eller kränker en person. Det kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt, materiellt eller brist på omsorg. Det är viktigt att vara extra uppmärksam på personer med begränsad möjlighet att göra sin röst hörd, exempelvis vid funktionsnedsättning.

Det lindriga våldet, som nedvärderande kommentarer och oönskade skämt, är den vanligaste formen. Genom att agera tidigt mot detta förhindrar vi att våldet normaliseras och eskalerar till grövre former.

Män står för merparten av våldet mot män, kvinnor, barn och ickebinära. Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer förekommer överallt,

oavsett kulturell eller religiös tillhörighet, etnicitet, sexualitet, social status och ålder. Mäns våld mot kvinnor är en kränkning av mänskliga rättigheter och ett globalt samhällsproblem.

Regeringens nationella strategi betonar särskilt behovet av ett utökat och tidigt förebyggande arbete och att mäns och killars delaktighet är avgörande för att skapa en hållbar förändring.

Vår vision är att skapa en trygg och säker miljö för alla invånare, oavsett ålder, kön eller bakgrund. Genom samarbete och förebyggande arbete arbetar vi för att nå framgång i uppdraget och förbättra livskvaliteten i vår kommun.

Uppdrag	Tidsram	Ansvar	Uppföljning
Minska utövandet av våld	2025–2026	Lokala BRÅ	Årligen i december
Minska utsattheten för våld	2025–2026	Lokala BRÅ	Årligen i december

12 Fokusområde 6 - Samverkan

Ulricehamns kommun har ett bra samarbete med ansvariga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle, polis och andra relevanta aktörer. I

Regeringens brottsförebyggande program betonas vikten av samverkan för att effektivt och långsiktigt motverka brottslighet och för att skapa samhällstrygghet.

En central framgångsfaktor är att stärka samarbetet mellan olika aktörer. Det handlar inte bara om att involvera fler parter i det brottsförebyggande arbetet, utan också om att skapa en helhetssyn som inkluderar både sociala och situationella insatser.

Genom att arbeta tillsammans kan vi dra nytta av varandras styrkor och expertis, vilket gör våra insatser mer kraftfulla och hållbara.

Denna samverkan är avgörande för att skapa ett tryggare samhälle där alla samhällsinvånare ska ha möjligheten att känna sig trygga och där brottsligheten önskvärt hålls på en minimal nivå.

Uppdrag	Tidsram	Ansvar	Uppföljning
Stärka samverkan med relevanta myndigheter	2025–2026	Lokala BRÅ	Årligen i december
Stärka samverkan inom kommunkoncernen	2025–2026	Lokala BRÅ	Årligen i december
Stärka samverkan med lokala företag och civilsamhället	2025–2026	Lokala BRÅ	Årligen i december

13 Sammanfattning

Ulricehamns kommun har tagit fram en åtgärdsplan i nära samarbete med lokalpolisområde Älvsborg, näringslivet och bostadsbolag. Genom att samla in data från trygghetssystemet Embrace, polisens brottsstatistik, trygghetsundersökningar och medborgardialoger har kommunen skapat en plan som inte bara handlar om att hantera brottslighet, utan även om att aktivt stärka tryggheten. Fokus ligger särskilt på att skydda barn och unga samt att ta itu med platser som upplevs som otrygga.

Med stöd från EST-aktörer och genom att använda resurser på ett strategiskt sätt, riktas åtgärderna dit som har störst effekt.

Ungdomar i riskzon och specifika geografiska områden får särskild uppmärksamhet i denna åtgärdsplan. Åtgärderna är anpassade efter kommunens specifika förutsättningar och genomförs i nära samverkan med olika aktörer för att skapa hållbara och långsiktiga förbättringar.

Varje år görs en sammanfattning och utvärdering av arbetet för att kunna identifiera kvarstående utmaningar och utveckla nya strategier, vilket gör att åtgärdsplanen alltid är aktuell och kraftfull i sitt uppdrag att skapa en tryggare kommun.

Tillsammans har vi genom åtgärdsplanen skapat en kommunövergripande strategisk inriktning för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete på prioriterade fokusområden.